

KIVONAT

Cserkút Község Önkormányzata 2019. szeptember 30.-án megtartott képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből

102/2019. (IX. 30.) számú határozat **Cserkút község településfejlesztési koncepciójának elfogadásáról**

- 1) A Képviselő-testület a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési eszközökről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján úgy dönt, hogy az 1. melléklet szerinti településfejlesztési koncepciót változtatás nélkül elfogadja.
- 2) A Képviselő-testület felkéri a község polgármesterét, hogy a településfejlesztési koncepció hatályba lépésével egyidejűleg gondoskodjon a koncepció közzétételéről az önkormányzat honlapján.
- 3) A Képviselő-testület felkéri továbbá a község polgármesterét, hogy a településfejlesztési koncepció elfogadásáról és honlapon való közzétételéről 5 napon belül küldjön értesítést az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítési hatáskörében eljáró Baranya Megyei Kormányhivatalnak.

1. melléklet: Településfejlesztési koncepció

Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester

K.m.f.

Hagenthurn József sk.
polgármester

dr. Jocskov Annamária sk.
jegyző

Kivonat hitelül:

Kővágószőlős, 2019. 10. 09.

dr. Jocskov Annamária
jegyző

CSERKÚT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

1. JÖVŐKÉP

„Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy fát gyűjtesz, felvágod a deszkát és kiosztod a munkát, hanem a vágyat ébreszd fel először a nagy és határtalan tenger iránt.”

(Antoine de Saint-Exupery)

A jövőkép a település lehetséges és kívánatos jövőbeni állapotát, pozícióját rajzolja fel, mindazon kritériummal, amelyekkel az előrehaladást mérni lehet. A jövőkép alapvető feladata, hogy merész, de reális célok elérésére inspiráljon, az embereket erőfeszítésekre ösztönözze. A jövőkép meghatározásának célja, hogy segítse jelen esetben egy település vezetését, közösségét abban, hogy erőforrásait adott környezeti feltételek között a leghatékonyabban használják fel, biztosítva ezzel a fejlődés lehetőségét, illetve az elért eredmények megőrzését. A jövőkép megfogalmazása azért fontos, hogy tudjuk, milyen célok felé szeretnénk haladni, s ehhez stratégiai célokat fogalmazzunk meg, keressük a lehetséges utakat, eszközöket. Fontos a felelős programalkotás, az adottságok (források), valamint a jövőbeni lehetőségek kihasználása.

1.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

„Szelíd turizmusra alapozó, a szükségleteket biogazdálkodásból kielégítő, fenntartható fejlődést biztosító környezethasználatú, élhető település, ahol értékeit őrző, egymásért felelősséget vállaló közösség él. Az ipari parkban a nagyobb vállalkozások, a lakott területen a szelíd turizmus kiszolgálása folyik, családi vállalkozások keretében. Rendezett közterületekkel bíró, megújuló energiát használó, természeti értékeit óvó település, ahol nincsenek együttműködést akadályozó konfliktusok, közeledik a település bel- és külterületi lakossága. A településen élő közösség tagjai motiváltak, elkötelezettek, tenni akarók, egymást kölcsönösen segítik, az általuk ismert és elfogadott közös célok megvalósítását támogatják. Hagyományaikat őrzik, új hagyományokat teremtenek. Benne és együtt élnek a természeti környezettel, s az emberek egészségesek testben és lélekben. Ahol élmény élni.”

A településfejlesztési program készítői Cserkút község civil szervezeteinek képviselőivel, aktivistáival folytatott alapozó megbeszélés, szakmai műhelymunkák eredményeként a település fejlesztését célzó munka fő irányait és jellemzőit az alábbiakban jelölték meg:

1. Cserkút része a pécsi agglomerációnak, ezért helye, szerepe, adottságai és lehetőségei kiemelik a hasonló méretű települések sorából. Fekvése, természeti szépsége, a település rendezettsége továbbra is kedvező feltételeket nyújt a lakosság szám növekedéséhez.
2. Pécs közelsége továbbra is egyike a település életét meghatározó tényezőnek, illetve a fejlődés lehetséges forrásainak, ami azt jelenti, hogy a helyi erőforrásokat ennek figyelembe vételével kell/érdemes felhasználni, fejleszteni, valamint szorosabb kapcsolat és együttműködés kiépítése szükséges Pécs M.J. Város Önkormányzatával, gazdasági szervezeteivel.

3. A település adottságai, erőforrásai (infrastruktúra, intézmények, humán erőforrás – azaz a jelen lévő lokálpatriotizmus, közösségi szellem) és a jelenlegi aktivitás megőrzése, működtetése példaértékű, továbbadása a helyi fiatalok számára szükséges, mert megjelentek a fáradtság, kiegész tünetei az idősebb korosztálynál.
4. A település még a jelen körülmények között is rendelkezik tartalékokkal: pozitív költségvetés, szabad kapacitások (önkormányzati vagyon), mozgósítható humán erőforrás (elsősorban a ma viszonylag passzív lakosok, fiatalok aktiválása révén).
5. A település jövője hosszabb távon annak függvénye, hogy sikerül-e a fiatalokat helyben tartani, ami viszont munkalehetőségek (vállalkozási lehetőségek felkarolása) nélkül nem képzelhető el, ezért is ösztönözni kell az ezzel kapcsolatos ötletek, igények felszínre kerülését, projektte alakítását, támogatási lehetőségek feltárását.
6. Bár vannak hagyományai a település másokkal való együttműködésének, ebben további lehetőségek rejlenek.
7. Nem érhető el tartós siker a közösségi élet újjáépítése nélkül, ehhez viszont megoldást kell találni, a közösségbe új aktivistákat szükséges bevonni. Fontos megszólítani azokat a beköltözőket, akiknek jelenleg nincs kapcsolatuk a település közösségével.
8. A településeken korábban működött helyi gazdaság, ezekre az alapokra építve, de azt megújítva szükséges a település fenntarthatósága érdekében helyi gazdaságfejlesztő programokat indítani.

A településfejlesztési program sikere, de általában a település fejlődése szempontjából fontos, hogy javuljon mind a befelé, mind a kifelé irányuló kommunikáció (mennyisége és minősége egyaránt), valamint ezen keresztül a település imázsa és az itt élők identitás tudata.

A fenti elemzésekből adódóan a műhelymunkákon megfogalmazódott egy nagyon fontos következtetés a településre jövőjére nézve. Cserkút település meg tudja-e tartani mindazokat az értékeket, amelyeket az elődeik és a jelenlegi település közössége megteremtett és továbbadott, másrészt sikerül-e egy olyan generációváltást megvalósítani, amely biztosítja a fenntartható fejlődést és egy jobb életminőséget biztosító, fiatalodó települést.

1.2. A TELEPÜLÉS TÉRSÉGI SZEREPE

Cserkút községnek nincs térségi szerepköre. Kapcsolatrendszere a térségi területfejlesztési szereplőkkel és szolgáltatást nyújtó intézményrendszerrel erősíthető, fejleszthető.

1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A településfejlesztési koncepció készítésénél figyelembe vettük a magasabb hierarchia szintjén elkészült fejlesztési dokumentumokban meghatározott elveket, valamint a stratégiai elemzés során megismert trendeket, melyek alapján az alábbi településfejlesztési elveket rögzítjük:

- hosszú távú tervezés,
- közösségi alapú tervezési módszertan alkalmazása,
- a fejlesztési elképzelések integrált megközelítése,
- környezeti és gazdasági fenntarthatóság érvényesítése.

A településfejlesztési koncepció hosszútávra tervez, így kiszámíthatóvá teszi 15-20 év időtávlatában Cserkút fejlesztési tevékenységét, fejlődési irányait.

Cserkút Község Önkormányzatának jelenlegi tisztségviselői számára fontos, hogy a helyi gazdasági, civil szervezetekkel, segítőkkel, a lakossággal szorosan együttműködve készítse el településfejlesztési programját, olyan célok kitűzése mentén, amelyek találkoznak a helyi közösség igényeivel. A partnerség elvének megfelelően a településfejlesztési koncepcióban foglalt fejlesztési elképzelések széleskörű társadalmi részvétel mentén alakulnak ki. Ennek érdekében szólította meg a helyi közösségek vezetőit, hogy vegyenek részt a tervezési folyamatban. A tervezés előkészítésének első lépéseként egy lakossági fórumra, azt követően a feladat ismertetése céljából az aktivisták részére egy alapozó megbeszélésre került sor azzal a céllal, hogy a tervezési folyamatot megismerve, felkészülten vállalják a közös szakmai munkát. Ezt követte egy háromnapos intenzív tréning 15 fő aktivistával. A programozási munka során több mint húsz „településfejlesztő” került megszólításra, akik két munkacsoportban kezdték meg a felkészülést, az alábbi témakörökben:

- 1.) Helyi társadalom munkacsoport
- 2.) Helyi gazdaság munkacsoport

A munkacsoportok egyik feladata adatok, vélemények, észrevételek gyűjtése volt az adott témafelelős által megadott szempontrendszer és a közösségi tagok által kifejtett vélemények alapján. Az előkészítő munka révén a munkacsoportok tagjai, a gyűjtött adatok és információk birtokában, alapvető ismereteket szereztek arról a településről, ahol élnek, amelyet fejleszteni szeretnének.

Két munkacsoportban dolgoztak az önkéntes településfejlesztők és mindkét munkacsoport vizsgálta és értékelte az együttműködési és kommunikációs elemeket az adott tématerületen.

A közösségi tervezés módszertanával elkészült egy helyzetértékelés Cserkút helyi társadalmáról, demográfiai elemzéssel, köz- és egyéb jelenlévő szolgáltatás, humánerőforrás, szociális ellátottság számbavételével, a közösségi vélemények megjelenítésével és figyelembevételével. Ugyanazon módszerrel, a helyi gazdaság jellemzőit, meglévő adottságokat, működő vállalkozásokat, az abból származó bevételeket elemezte és értékelte a másik munkacsoport. A helyzetértékelésre alapozva a településre jellemző társadalmi, gazdasági erősségeket és gyengeségeket rögzítették, amelyekből átfogó stratégiai célokat és részcélokat fogalmaztak meg, a megvalósulásukat eredményező intézkedésekkel, beavatkozásokkal. Jövőképet alkottak, s meghatározták az adott munkacsoport célkitűzéseire alapozva azokat a tevékenységeket, amelyek a célok teljesülését szolgálhatják.

A fejlesztési elképzelések integrált megközelítése révén a fejlesztési koncepció együtt kezeli a humán közszolgáltatások minőségi fejlesztését, a természeti környezet, a helyi társadalmi-gazdasági élet fejlesztését, s a tématerületek között nincs alá-fölérendeltségi kapcsolat, egyik sem fontosabb a másikonál, mindegyiket ugyanolyan részletességgel kell vizsgálni az egyes döntések meghozatala során. A település vezetői számára fontos, hogy a lakosság és a helyi gazdasági élet szereplőitől érkező javaslatokat, véleményeket vegye figyelembe a fejlesztési elképzelések kidolgozásakor.

A fenntarthatóság elvét gazdasági, társadalmi és természeti aspektusból egyaránt érvényre kell juttatni. „A helyi hatóságok építik ki és tartják fenn a gazdasági, társadalmi és környezeti infrastruktúrát, felügyelik a tervezési folyamatokat, helyi szintű környezeti politikát és szabályozást hoznak létre, és segítenek az alacsonyabb szintű környezetpolitika megvalósításában. Mivel a helyi

kormányzás kapcsolódik a legközvetlenebbül az emberekhez, alapvető szerepet játszik az oktatásban, az emberek mozgósításában és fogékonnyá tételében a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében.” (Idézet az Agenda 21. és 28. fejezetéből)

2. CÉLOK

2.1A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Átfogó célok:

1. Helyi gazdaság környezetbarát fejlesztése

Cserkút azon kevés kistelepülések egyike, amelynek kiépített, alapközművekkel rendelkező, működő iparterülete van. Cserkút ipari parkja a külterület déli részén, a 6-os főközlekedési út és a Pécs-Budapest vasútvonal mentén fekszik, mely összeér Pécs keleti ipari-kereskedelmi zónájával, azzal szerves egységet alkot. Az iparterületen elhelyezkedő vállalkozók munkalehetőséget biztosítanak, valamint a befizetett helyi iparűzési adó a település számára fontos bevételi forrást jelent. Az ipari park a település gazdasági versenyképességét kedvezően befolyásolja, az Önkormányzat elkötelezett az iparterület fejlesztése kapcsán.

A településen működő vállalkozások magas száma is jelzi, hogy Cserkút számára előnyt jelent a város közelsége, jó elérhetősége, infrastrukturális ellátottsága, a megfelelő minőségű és mennyiségű helyi munkaerő.

Cserkút számára gazdasági potenciált jelent a falusi turizmus szervezett működtetése, a turisztikai attrakciók kínálatának bővülése, a szelíd turizmus eszközrendszerének fejlődése. Mindehhez nélkülözhetetlen a képzett, megfelelő vállalkozási és marketing ismeretekkel rendelkező szállásadók összefogása, együttműködése.

A helyi termék előállítás, feldolgozása, szervezett értékesítése, menedzselése szintén egyik kitörési pontja a helyi gazdaság fejlesztésének.

2. Helyi infrastruktúra fejlesztése, a megújuló energia hasznosításának segítése

Cserkút község belterülete teljes infrastruktúrával ellátott (víz, szennyvíz, gáz, elektromos áram), a belterületi utak, járdák, hidak felújításra szorulnak. Fontos lenne Pécs városával összekötő kerékpárút megépítése. Közvilágítási rendszere korszerűsítésre szorul. A település külterületén útfejlesztési program kidolgozása szükséges, megoldatlan a vezetékes ivóvízellátás, a szennyvízgyűjtési rendszer, a vízelvezető árkok kiépítettsége, részleges a szervezett szemétszállítás. A belterületi és külterületi infrastruktúra fejlesztése révén a területi kiegyenlítődés elérése a cél. Nincsenek kijelölt hulladéklerakók építőanyagok elhelyezésére, kevésbé ismert az emberek körében a veszélyes hulladék kezelése, elhelyezése.

A megújuló energiaforrásokat áttekintve a szélenergia, a napenergia, a biomassza használat lehetséges. Cserkút területén a felhagyott uránbánya járatokban 30-35 C fok hőmérsékletű, ún. bányavíz található.

3. Természeti, környezeti, közösségi értékek és hagyományok programszerű óvása, fejlesztése, helyi identitás erősítése.

Cserkút község természeti, épített, kulturális értékekben gazdag település. Épített örökségét helyi védettséget biztosító szabályok, intézkedések óvják. Szükséges lenne mindehhez a jelenleginél magasabb összegű anyagi forrást teremteni. Humán erőforrása magasan kvalifikált, irigylésre

méltóan sokszínű. A település lakosságára jellemző iskolai végzettség és tudományos teljesítmény mellett jelen vannak a helyi civil szervezetek értékválasztásai, céljai, önkéntes feladatvállalásai. A lakosság létszámához képest magas a közösségi munkában résztvevő civilek és aktivisták száma. Hagyományos értékeit ismerő és őrző, újszerű értékeket teremtő, megosztott helyi társadalmi van a településnek. A belső adottságok, erőforrások tudatos felhasználása, fejlesztése, közös értékek létrehozása mentén erősíti a kötődést, a belső harmóniát, békét. Ehhez fontosak a közösségi terek, közösségfejlesztő eszközök, értékőrző és ismereteket átadó, élményeket adó közösségi programok, a fiatalok helyben tartása, aktivizálása.

2.2. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA. AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ SPECIFIKUS CÉLOK (RÉSZCÉLOK)

1. specifikus cél: Az iparszerű tevékenység ipari parki keretekben való környezetbarát módú fejlesztése

A Cserkút Platón működő vállalkozások részéről igény mutatkozik az **iparterület infrastruktúrájának fejlesztésére**. Sürgős beavatkozás szükséges az iparterület szennyvizének környezetbarát megoldására, mely történhet a **községi szennyvízrendszerre való csatlakozással, a vezetékes szennyvíz fejlesztése révén, illetve alternatív kezelési megoldással. Az infrastruktúra fejlesztés érinti a belső utak felújítását, közvilágítás korszerűsítését, fejlesztését. Fontos a területen a megújuló energiaforrások lehetőségének kiaknázása** (nap, szélenergia).

Az iparterület fejlesztését a kedvező közlekedési feltételek (közút és vasút közelsége), a vállalkozókkal való jó együttműködés kialakítása, az általuk megfogalmazott igények megismerése segítheti. Fontos feladat a **vállalkozói igények összehangolása a környezetbarát fejlesztési célokkal**, valamint az **Önkormányzat és a vállalkozói szféra közötti kapcsolatok erősítése, a kedvező helyi adópolitika meghatározóinak kialakítása**. A fejlesztéshez együttműködik a helyi Önkormányzat a már működő vállalkozásokkal, Pécs M.J. Város Önkormányzatával, Kővágószőlős Község Önkormányzatával.

Az iparterület infrastruktúrájának fejlesztése elodázhatatlan feladat a már működő vállalkozások számára, a fejlesztés vonzóvá teheti a területet új vállalkozások betelepítéséhez.

2. specifikus cél: Szelíd turizmus eszközrendszerének fejlesztése

Cserkút község természeti, földrajzi és épített öröksége, a település kulturális kínálata, meglévő infrastruktúrája, rendezett faluképe gazdag turisztikai lehetőséget kínál. A falusi vendéglátást szervezeten, vállalkozóként 11 család működteti. A szálláshelyek száma: 110 ágy.

Az idelátogató – nem itt alvós – turisták számára kedvező változást jelent az INTERREG pályázat keretében megvalósuló **Élménytér hasznosítása, működtetése**. Az épület alkalmas vendéglátásra, pihenésre, mosdók igénybevételére, a település nevezetességeinek, látványosságainak megismertetésére.

Az Élménytér további hasznosításának célja a helyben lakók, családok, közösségek programjai, rendezvényei számára hagyományos és újszerű programok bevezetését szolgáló közösségi térré válni.

A helyi turizmus fejlesztését szolgálja a **turisztikai attrakciók bővítése**, mely egyrészt a helyben lévő adottságok jobb kihasználására épül, másrészt új attrakciók bevezetésével valósul meg. Évekkel ezelőtt, civil kezdeményezésre és önkéntes munkájuk révén felújításra került a térségben egyedüli élményt és látványt nyújtó régi mosóház. Környezetének fejlesztésével, a gémeskút felújításával, a vízkapcsolat helyreállításával, a mosóház padozatának rendbetételével, a mosáshoz szükséges eszközök beszerzésével, bemutatókkal egybekötött, izgalmas turisztikai attrakcióvá válik a **Retro Mosóház Program**.

Szintén a turisztikai attrakciók bővítését szolgálja a településen a **lovagláshoz kapcsolódó programfejlesztés**. Cserkút külterületén többen is foglalkoznak lótarással, lovaglás oktatással. Célszerű és hasznos bekapcsolni a helyi turisztikai attrakciók körébe a lótarás ismereteinek átadását, a lovaglás élményének megismerését. Ezzel a település külterülete még inkább a helyi turisztikai élménytér részévé válna, foglalkoztatási lehetőséget teremtve néhány ott lakó számára. Új turisztikai attrakcióként hasznosítható a Cserkúti Malom és Műhelyház, mely 100 m²-es rendezvénytermével és kialakításra kerülő színpadjával várja az érdeklődőket. A Cserkút székhellyel működő Mecsek Zöldút Egyesület a helyi termék előállításában és értékesítésében, a szervezett zöld út programokban és a képzésekben fejt ki országosan is elismert munkáját. Önkormányzati együttműködéssel a település turisztikai életét és a helyi gazdaság fejlesztését segítheti.

A turisztikában érdekelt vállalkozók részéről megfogalmazódott igény egy **„Szabadulószo**ba program” létrehozása. A funkció nélküli, illetve a meglévő közösségi és élménytér adhat helyet a programnak. Nagy érdeklődés kíséri a **nyári tematikus táborozási lehetőségeket**. Pécs közelsége, a táborozás feltételrendszere az Élménytér elkészültével teljessé vált, jó tematikus programokkal, marketing munkával az érintett célcsoportok elérhetővé, motiválhatóvá, a programok megvalósíthatóvá válnak.

A településen kiépítésre került a **Mária út**, mely gyönyörű környezetben, nagy térben elhelyezkedő turisztikai, egyházi program és zarándokhely, melynek további hasznosítására is van elképzelés, egy többfunkciós természetbarát játszótér kialakításával.

A **helyi turizmust támogató eszköztár fejlesztésével** kapcsolatosan a szakmai műhelymunkák során a vállalkozók a **falubusz** e célra történő használatbavételét, a meglévő **vendégházak** kapacitásának jobb kihasználását, a **horgásztó** és környezetének szépítését, infrastruktúrájának fejlesztését célozza meg.

A szervezett turizmusban résztvevők számára fontos a **folyamatos képzés** megvalósítása, mely vállalkozói, marketing ismeretekre, tanuló utakra épül, az együttműködés erősítését is szolgálja. Fontos egy **„Etikai kódex”** kidolgozása, mely a turisztikai szolgáltatásban résztvevők erkölcsi, magatartási, viselkedési alapjait, az együttműködés kereteit és szabályait határozza meg.

3. specifikus cél: Helyi termékek előállításának ösztönzése, értékesítésének menedzselése

A helyi termékek előállításának ösztönzése és piacra jutásának segítése Cserkút község gazdaságfejlesztésének egyik hatékony eszköze lehet. Ezen túlmenően elősegítheti a turizmus kínálatának bővítését, a település pozitív imázsának növelését.

A helyi termék előállításának hagyománya, előzménye van Cserkúton, mely a működő Kézműves és Gazdaklub tagjainak munkájában, valamint a turisztikai szolgáltatásban résztvevők körében van jelen

jellemzően. A helyi termék munkahelyteremtő, hagyományokat fenntartó, őrző, az élhető vidék megteremtésének és fenntartásának illetve a turisztikai kínálat színesítésének eszközeként szolgál Cserkúton. Szervezett formában történő értékesítése nem alakult ki.

A helyi termék előállításának feldolgozása és értékesítése az alábbi fejlesztési területeket érinti. A helyi Kézműves és Gazdaklub az **érintettek összefogása** érdekében megkeresi a termék előállítókat és helyi termék fogyasztókat, a **települési igények és lehetőségek feltérképezése** céljából. Folyamatos marketing munka zajlik a településen élők szemléletformálása, tájékoztatása érdekében. A helyi Önkormányzat és a Kézműves és Gazdaklub közreműködésével elkészül a helyi termék előállítók és **helyi termékek, szolgáltatások listája**, jó marketing munkával elsőként a településen, majd segítséget nyújtva a településen kívüli **piacra jutás megszervezésében, bonyolításában**. A helyi értékesítéshez **értékesítési pont kerül kijelölésre**. A településen kívül történő értékesítéshez szükséges a **szervezett áruszállítás biztosítása**. Fontos lépés a helyi termékek megjelentetése a turisztikai szolgáltatást biztosítók körében. További intézkedés a **helyi minőségi rendszer kiépítése**, felügyeletének megoldása, kapcsolódás a **Mecsek Portéka helyi védjegyhez**. Mindehhez szükséges a **folyamatos képzés, tanácsadás** térségi szervezeti keretek között (falugazdász, TDM szervezet, Agrárkamara stb.). A településen meglévő hagyományok és humán erőforrás lehetőség és fontosmotivációs erő a térségi együttműködés szerveződésében, a helyi termék előállításában és szervezett értékesítésében.

Cserkút Község Önkormányzat a helyi termékek fogyasztásának, vásárlásának, illetve ezek ösztönzésének, támogatásának az optimális helyzet kialakításáig nagyobb figyelmet, teret szentel, főként a szemléletformálásban, valamint a helyi termék előállítása és értékesítési rendszere feltételeinek megteremtésében.

4. specifikus cél: A helyi gazdaság szereplőivel való együttműködés fejlesztése

Cserkút községben az átlagosnál magasabb a vállalkozók száma, nem ismeri az Önkormányzat a vállalkozási területeket, a vállalkozók problémáját, sikereit. Az iparterületen működő vállalkozásokról sincs kellő információ, azon túl, hogy működnek, megszűnnek. A helyi gazdaságok szereplői meghatározó tényezői egy településnek, ezért fontos a velük való szorosabb együttműködés kialakítása. Cserkút Község Önkormányzata az együttműködés színtereinek létrehozásával a kapcsolatokat, az információ áramlást valamint a bizalom építést kívánja erősíteni, a partnerségi együttműködés reményében.

Az együttműködés alapja a **személyes kapcsolattartás**, a kölcsönös ismeretség kialakítása. Ehhez **fórumok**, személyes látogatások, **tájékoztatók rendszerének** megvalósítása, a településfejlesztést érintő döntés előkészítő munkákban **egyeztetések lefolytatása, a forrásszerzési lehetőségek megismerése és** információk megosztása, közös beruházások, fejlesztések megvalósítása szükséges.

Cserkút Község Önkormányzata biztosítja az általa működtetett kommunikációs eszközök és csatornák használatát a vállalkozások számára, úgymint Cserkút község Honlapja, Falu-kép c. helyi újságja, hirdető táblái, rendelkezésére álló reklám felületek stb. Biztosítja rendezvényein a helyi vállalkozók termékeinek, reklám anyagainak megjelentetését.

5. specifikus cél: A település közműhálózatának fejlesztése

Szükség van a **belterületi utak, járdák, hidak felújítására** a Petőfi utca, József Attila utca, Zrínyi utca szakaszán. A Batvölgyi út felújítása, vízelvezetése, útpadka létesítése elodázhatatlanul sürgős feladat,

mivel az út állapota a lezúduló csapadék miatt folyamatosan romlik, a kavicssal leszórt útpadkát kimosta a víz. A **Batvölgyi út felújítása** jelentősen megkönnyíti a 6-os főúttal való összeköttetést, a Pécsre történő napi közlekedést. A belterületi és külterületi utak és közterek felújítására rangsor megjelölése mellett készülnek a műszaki tervdokumentációk pályázati támogatási kérelmek benyújtására, mivel azokat önerőből megvalósítani nem tudja az Önkormányzat.

A település **közvilágításának további korszerűsítése** energiatakarékos lámpatestek elhelyezésével már többször napirenden szerepelt megvalósítandó célként. Jelenleg alkalmazható költségtakarékos intézkedésnek mondható az energiafelhasználás csökkentése a lámpatestek számának és helyének felülvizsgálatával, az üzemórák csökkentésével. Internet optikai kábel elhelyezésére kerül sor a közeljövőben, mely a helyi szolgáltatás minőségét és gyorsaságát eredményezi.

A turisztikai látogatók parkolásának megoldására szükséges **parkolóhelyek kijelölése**, megépítése.

A hulladékgazdálkodásban előrelépést jelent a **külterületi szervezett szemétszállítás** részleges megoldása a Szikuti Dűlő felújított útja mentén érintett ingatlanok vonatkozásában. A külterületi utak felújításával további területek vonhatók be a szervezett szemétszállításba. Szükséges az **építőanyag törmelék elhelyezésének megoldása** településen belül és a veszélyes hulladék elhelyezésével, kezelésével kapcsolatos lakossági tájékoztatók készítése, ismeretátadás céljából. A **szőlőhegyek, erdőszélek szeméttelenítése** a lakosság bevonásával, társadalmi munkaakciók szervezésével javítható.

Hosszútávú fejlesztési program készül a külterületi településrész vezetékes ivóvízellátásának és a szennyvíz elvezetésének megoldására.

6. specifikus cél: Energiatudatos településüzemeltetés megvalósítása

Cserkút Község Önkormányzata költségvetésében jelentős összeget képviselnek a tulajdonában lévő épületek üzemeltetési költségei, melyek energetikai szempontból korszerűtlenek, elavult fűtési rendszerrel, nyílászárókkal. Az épületek nagyobbik részében nem valósult meg a külső hőszigetelés sem. A költségtakarékos üzemeltetéshez szükséges az **épületek energiaracionalizálása**, az energiaveszteségek csökkentése, az energiahatékonyság növelése. Ezért az energiahatékonysági beruházások megvalósítása prioritást élvez.

Az Önkormányzat és a helyi lakosság nagyobb része is elkötelezett a megújuló energiaforrások felhasználása mellett. Fekvésére jellemző a magas napsütéses órák száma, ezért elképzelhető a **napelem park kialakítása**, valamint a települést körülvevő erdők lehetőséget teremtenek a **biomassza alapú energiafelhasználásra**, a **szélergia hasznosítása** is megoldható.

Célként fogalmazta meg az Önkormányzat a megújuló energiafelhasználás megteremtését, főként a település energiafüggetlensége miatt. A megújuló energiaforrások hasznosítását célzó önkormányzati fejlesztések a rendelkezésre álló támogatások felhasználásával már rövid távon is érzékelhető megtakarítást eredményezhetnek.

7. specifikus cél: Humán közszolgáltatások és közösségi funkcióval rendelkező létesítmények fejlesztése

Cserkút Község Önkormányzata fenntartásában 2013 óta nem működik intézmény. Legnagyobb hiányként észrevételezte főként az idősödő lakosság az egészségügyi ellátás helyben történő rendelkezésére álló támogatások felhasználásával már rövid távon is érzékelhető megtakarítást eredményezhetnek.

Cél a helyi lakosság **minőségi egészségügyi ellátása**, ezzel is hozzájárulva a lakosság egészségi állapotának, életminőségének javításához, valamint a prevención keresztül a megbetegedések számának csökkentéséhez.

Az időskorú lakosság számának kismértékben növekvő tendenciája szükségessé teszi a róluk való gondoskodást, a szociális ellátórendszer működtetését.

Cél a jelenlegi **szociális ellátórendszer továbbfejlesztése** annak érdekében, hogy az öregedő lakosság megfelelő minőségű ellátásban részesüljön, ezzel is hozzájárulva az idősödő lakosság gondozásának, életminőségének javításához. A **Tanyagondnoki Szolgálat bevezetése** nagymértékben járul hozzá a személyes szükségletek, a szociális és közösségi szolgáltatások elérhetőségének biztosításához (bevásárlás, gyógyszerbeszerzés, szakrendelésre szállítás, programokra szállítás stb.), a külterületen élők elérhetőségének javításához. **Helyi adatbázis készítésével** segítjük azoknak a szolgáltatóknak az elérhetőségét, akik idősök gondozásával (főzés, takarítás, gondozás, ápolás, felügyelet, társalkodás stb.), egészségük, testmozgásuk javításával stb. foglalkoznak.

A Polgármesteri Hivatal "udvarában" az Interreg pályázat keretében kialakított közösségi **Élménytér** a nyáron átadásra kerül. Üzemeltetésének, hasznosításának, további funkciójának, fejlesztésének lehetőségei jelenleg tervezés alatt állnak. A cél, hogy olyan közösségi helyként funkcionáljon, mely teret ad az ideérkező turistáknak, a helyi közösségeknek, tematikus táboroknak, szervezett vendéglátást, programokat szervez és bonyolít, baráti összejövetelek, családi rendezvények helyszínékként funkcionál. A helyi turisztikai, közösségi igények megismerése folyamatban van, lehetséges kiegészítő, többlet funkcióinak számbavétele, s a további fejlesztési igények megfogalmazása.

Közösségi térként működik a **Mária kert**, mely egyházi rendezvények, programok, zarándok utak helyszínékként funkcionál. Elhelyezkedése, gyönyörű természeti környezete, tágas tere környezetbarát, **többszereplős játszótér** helyszínékként is működtethető.

A **horgászto** környezetének közösségi programokra és táborozásra alkalmas helyé történő fejlesztése (parkosítás, sétányok kialakítása), a **halászház felújítása**, **kültéri bútorok beszerzése** része a közösségi terek fejlesztési programjának.

Az **ifjúság számára kialakítandó közösség tér** helyszínékként a kocsmá épülete, az Internet Szoba helyiségének fejlesztése kerülhet szóba.

A **kocsmá helyisége** egy éve került önkormányzati tulajdonba. Felújítását követő tervezett hasznosítása közösségi találkozóhely, kereskedelmi, vendéglátó egységként való üzemeltetés.

Szükségszerű és kiemelt fontosságú közösségi tér a **külterületen kialakítandó Közösségi találkozási Pont** helyének, épületének kiválasztása, alkalmassá tétele e funkcióra.

8. specifikus cél: Helyi közösségek építése, tevékenységük támogatása, együttműködésük koordinálása

Cserkút községben a település méretéhez képest nagy létszámban működnek civil szervezetek, közösségek. A jelenlegi Önkormányzat számára fontos a véleményük, tevékenységüket költségvetési

forrásából támogatja. Céljuk, tudásuk, tapasztalatuk a tevékenységek széles palettáján tükröződik. Mindezt célszerű lenne munkájukat összehangolni, a közösségek munkájáról, programjairól időnként tájékoztatni, javaslataikat egyeztetni, véleményüket megismerni, figyelembe venni. A helyi Önkormányzat **rendszeres civil találkozók, fórumok** szervezésével tájékoztat és tájékozódik a helyi közösségeket és a települést érintő programokról, problémákról.

Fontos a kapcsolódási pontok meghatározása a közfeladatok és a civilek által ellátott tevékenységek között. Cserkút civil szervezetei aktívan vesznek részt az önkormányzati feladatok ellátásában (közbiztonság, értékőrzés, faluszépítés, egészségmegőrzés stb.), így **fontos cél a teljes civil közösség mozgósítása a fejlesztési célú tervének megvalósításában is**. A kölcsönösségen alapuló együttműködések révén olyan célokat érhetnek el közösen, amelyek megvalósítása, fenntartása társadalmi tőke nélkül nem realizálódhatna.

A helyi közösségek erősítése, építése érdekében az Önkormányzat egyéni és közösségi **kompetencia fejlesztéssel, képzésekkel, jó gyakorlatok megismertetésével, tanuló utak szervezésével** segíti a helyi közösségek működését. A helyi civil szervezetek, az Önkormányzat közreműködésével, a tevékenységük megismerése, a civil élet bemutatása, vonzóvá tétele érdekében **kampányok szervezésével népszerűsíti** munkáját, mozgósít feladatokra, a tagsági életre.

A helyi közösségi élet erősítését szolgálja a **programfejlesztés**, közösségépítő elemekkel, a természeti környezet adta lehetőségek kihasználásával, a helyi közösségek csapatszellemét alakító, erősítő eseményekkel. További cél ugyanakkor a **hagyományosan megtartandó programok körének meghatározása**.

A civil szervezetek életében fontos kérdés a **fiatalítás**, a fiatalok számára is vonzóvá tenni a közösségi életet, teret biztosítani a találkozásra, szervezeti életre. Az idősebb generáció tudásának átadása meg kell történjen addig, amíg fogadóképes fiatalok vannak jelen a település életében **generációs találkozók és közös programok keretei között**.

A civil szervezetek fiatalításához, a fiatalok szervezett keretek közötti közösségi életéhez **közösségfejlesztő, mediátorok, ifjúsági segítők alkalmazására van szükség**.

A helyi társadalom harmóniájának, az ott élő emberek testi-lelki egészségének fontos eleme az összetartozás érzésének megélése, mely a család egységétől a helyi közösségek működésén, az elfogadottságon keresztül érezteti leginkább hatását.

9. specifikus cél: Kommunikációs eszközök és csatornák, a kommunikáció hatékonyságának fejlesztése

Cserkút Község Önkormányzata a település **honlapján, a helyi újságban, a cserkúti Facebook** csoporton keresztül tájékoztatja a helyi lakosságot a település életét meghatározó történésekről, önkormányzati döntésekről. A helyi újság, a Falu Kép tartalmának, szerkesztésének, rendszeres megjelenésének újragondolása sokat segíthet a hatékonyabb tájékoztatás megvalósulásában. Az új cserkúti weboldalon az adatok naprakészségéről az Önkormányzat gondoskodik. Erőteljesen érezteti hatását a cserkúti Facebook csoport kommunikációja, amely jól tükrözi a véleménykülönbségeket.

A képviselő-testület valamennyi civil szervezet számára megküldi az ülésre szóló meghívót. Cserkút községben a rendszerváltás óta rendszeresen képviseltetik magukat a helyi közösségek. A képviselő-testületi ülés napirendjeihez, különösen a tevékenységüket érintő témakörökben a civilek véleményt nyilvánítanak, élnek javaslattételi lehetőségükkel. Első kézből ezen a fórumon ismerkedhetnek meg a települést érintő fejlesztésekkel, problémákkal, feladatokkal. Az érdekérvényesítés

legeredményesebb változata, amikor sikerül a testületi ülésen kompromisszummal kialakított döntést hozni.

A település marketing munkájának elsődleges célcsoportja a helyi lakosság, fontos azonban Cserkút értékeinek megjelentetése a térségben, a tágabb környezetben. Fontos törekvés a térségi szintű szolgáltatók és munkájuk megismerése, valamint a település megismertetése. Cserkút Község Önkormányzata nyitott a szomszéd települések eseményeire, meghívásaira és hívja a szomszédokat, a térség szereplőit saját programjaira.

10. specifikus cél: Értékváltás, identitás erősítése, imázs javítása, humánerőforrás fejlesztése

Cserkút Község Önkormányzat Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 11/2017.(XII.19.) számú rendelete tartalmazza a település **helyi védettségű értékeit**, felújításuknak, karbantartásuknak támogatási feltételeit. A helyi védettségű emlékek hozzájárulnak Cserkút karakterének megőrzéséhez, ugyanakkor a megőrzés alapfeltétele az erkölcsi megbecsülésen túl a jó műszaki állapot fenntartása, melyhez támogatási források rendelkezése szükséges.

A szellemi, **kulturális és történelmi értékeinek összegyűjtése**, feldolgozása, kiadványba szerkesztése, megjelentetése feladata a helyi közösségnek. Cél a település történetének megismertetése különösen a fiatalokkal, beköltözőkkel. Ennek érdekében szükséges a Helyi Értéktár elkészítése.

A település múltjának megismerését szolgálja a **Helytörténelmi gyűjtemény**, valamint a magántulajdonban, a „Zsigapó Alapítvány” kezelésében lévő kézműves hagyaték. **Interaktív bemutatók, Alkotó táborok szervezésével**, nyitvatartási idő és felelős meghatározásával a helyi tárgyi emlékek megismerhetővé válnak a helyi lakosság és az ideérkező turista vendégek számára.

A **természeti értékek** megismertetését a helyi civil szervezetek, a Zöldút Egyesület, a Cserkúti Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület tagjai elkötelezetten végzik, **túrák, tematikus utak, bemutatók** szervezésével, ismeretterjesztő előadások keretében, konferenciák szervezésével.

Az identitás erősítésének elsődleges terepe a helyi közösségi programok, melyekben erősíteni lehet a „Cserkúton élmény élni, lenni” életérzést. Fontos a tudatos marketing munka, a beköltözők megszólítása, köszöntése. Fiatalok, gyermekek számára kötődést erősítő **„jelenlét” programok** szervezése, **cserkúti turisztikai programcsomag** készítése. A **helyi termék előállítás**a, helyi minősítési rendszer létrehozása a gazdasági hasznosságán túl a helyi identitást is erősíti.

A **cserkúti imázs** jelen van a helyi lakókban, a település arculatában, önkormányzati és civil rendezvényeken. Kifelé való megjelenését szükséges erősíteni tudatos kommunikációs és marketing munkával, a szomszéd települések és térség felé nyitással, kapcsolati tőke javításával.

Cserkút **humánerőforrásának** fejlesztésével tovább javíthatók a település foglalkoztatási, gazdasági paraméterei. Az élethosszig tanulás különböző formákban valósítható meg, az ismeretátadási programok megvalósíthatók népfőiskola keretében, klubok, szakkörök, tanfolyamok formájában, az adott célcsoport igénye, elvárása szerinti tartalommal.

2.2.1. A JÖVŐKÉP, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK, AZ ÁTFOGÓ CÉL ÉS A RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA

Cserkút község hosszú távú, kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődését megfogalmazó jövőképeinek eléréséhez közvetlenül kapcsolódik a három kijelölt átfogó cél, valamint a specifikus részcélok. A négy településfejlesztési elv abban segít, hogy a hosszú távra szóló átfogó és specifikus célokat

fenntartható módon, partnerségi együttműködés keretei között érje el a település a szinergikus hatások maximális kihasználásával.

A specifikus célok az átfogó célok elérését biztosítják rendszerszemléletben, komplex módon értelmezhetők. Az egyes átfogó célok nem egymástól elszigetelt részrendszerekként építenek kapcsolatot a specifikus célok adott részalmazával, hanem az egyes specifikus célok több átfogó cél elérésére is gyakorolnak közvetlen, vagy közvetett hatást.

Specifikus célok\Átfogó célok	1. Helyi gazdaság környezetbarát fejlesztése	2. Helyi infrastruktúra fejlesztése, a megújuló energia hasznosításának segítése	3. Természeti, környezeti, közösségi értékek és hagyományok programszerű óvása, fejlesztése, helyi identitás erősítése.
1. Az iparszerű tevékenység ipari parki keretekben való környezetbarát módú fejlesztése	X	X	
2. Szelíd turizmus eszközrendszerének fejlesztése	X		X
3. Helyi termékek előállításának ösztönzése, értékesítésének menedzselése	X	X	X
4. A helyi gazdaság szereplőivel való együttműködés fejlesztése	X		
5. A település közműhálózatának fejlesztése	X	X	
6. A település közműhálózatának fejlesztése		X	
7. Humán közszolgáltatások és közösségi funkcióval rendelkező létesítmények fejlesztése		X	X
8. Helyi közösségek építése, tevékenységük támogatása, együttműködésük koordinálása			X
9. Kommunikációs eszközök és csatornák, a kommunikáció hatékonyságának fejlesztése	X	X	X
10. Értékvizsgálat, identitás erősítése, imázs javítása, humánerőforrás fejlesztése	X		X

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

A jelen településfejlesztési koncepció elkészítéséhez, annak megalapozásaként a 314/2012 (XI.8.) Korm. rendelet előírásainak megfelelő tartalommal elkészült a helyzetfeltáró munkarész, amely széles körű adatgyűjtésre épülve, statisztikai adatok feldolgozása mellett támaszkodott a két szakmai munkacsoportban végzett elemző munkára és javaslatokra, valamint mélyinterjúk során elhangzottakra, amelyek eredményeként a koncepció helyzetfeltáró munkarésze teljes körűen tartalmazza mindazon társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat, amelyek a településfejlesztési koncepció megalkotásához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükségesek.

A helyzetfeltárás során feldolgozott primer és szekunder adatok hozzájárulnak a településvezetés későbbi településfejlesztést érintő döntéseinek meghozatalához, a képviselő-testület tagjainak, a döntések előkészítésében résztvevők tájékozottsági szintjének növeléséhez, de a célrendszerben meghatározott kommunikációs csatornákon keresztül segíthetik az Önkormányzatot a lakosság és a Cserkút gazdasági szereplői felé irányuló korrekt tájékoztatásban.

A településre jellemző meghatározó társadalmi, gazdasági és környezeti adatok a helyzetfeltárás megállapításainak tükrében az alábbiak szerint foglalhatók össze:

Helyi társadalom

Cserkút lakossága változatos képet mutat, az 1990-es (278 fő), évről-évre folyamatosan növekszik 2019 (629 fő) mely elsősorban a bevándorlás eredménye. Folyamatosan emelkedik a külterületen életvitelszerűen élők és az állandó bejelentett lakosok száma. A 2011. évi népszámlálási adat szerint 157 fő állandó bejelentett lakója volt a külterületi településrésznek, a 2018-as önkormányzati feladatellátás során becsült külterületi lakók száma 209 fő.

Cserkút község vándorlási egyenlege pozitív és vannak évek pl. 2014, 2016, amikor a természetes szaporodás is pozitív egyenleget mutatott.

A lakosság összetétele szintén sokat változott az utóbbi évtizedekben, a beköltözők száma meghaladja a településen élő őslakosság számát. A faluban jelentős arányt képviselnek a Pécsről kitelepült értelmiségiek, akik tudatosan választották a falusi életformát. Egy részük aktív véleményformáló, kezdeményező, közösséget formáló civilként vesz részt a helyi társadalom életében, egy részük passzív, zárt térben éli az életét. A többféle értékrend, életritmus, kultúra és ismeret találkozása sok konfliktust okozott a helyi közösség számára, mely mára oldódott, de nem tűnt el teljesen. Cserkút helyi társadalmáról elmondható, hogy a településen megvannak a régi közösségi értékek, és főként a beköltözők által képviselt, változatos és újszerű kezdeményezések is.

A lakosság életkor szerinti összetételét vizsgálva elmondhatjuk, hogy a településen a 60 év felettek száma növekszik, míg a 0-14 év közöttiek száma csökken az utóbbi évtizedet alapul véve. Az öregedési index növekvő tendenciát mutat.

Cserkút község aktív korú lakosságának foglalkoztatottságára jellemző, hogy kevés a munkanélküliek, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma, a közeli iparterület, városközpont közelsége

biztosítani tud megfelelő munkahelyeket. Jellemzően az 50 év felettek veszélyeztettek a munkanélkülivé válásra a településen.

Cserkút község közösségi élete aktív, köszönhetően a magas számban és elkötelezetten működő civil szervezeteknek, az aktív segítőknek.

Helyi gazdaság

Cserkút község földrajzi helyzete, Pécs város közelsége ezen a területen is meghatározó szerepet tölt be. A település életében fontos volt az uránbányászat, annak megszüntetésével sokan váltak munkanélkülivé. Pécs város közelsége, valamint a település közigazgatási területén elhelyezkedő két iparterület azonban változó feltételekkel, de folyamatos munkalehetőséget biztosított a település lakossága számára. A településen foglalkoztatottak száma: 95 fő. Ebből helyben lakik 48 fő, bejáró 47 fő. A vállalkozások jellemzően az építőipar, fuvarozás, szállítás, raktározás és a szolgáltatások ágazati besorolásúak. Új kihívást jelentett, amikor a területfejlesztés és a településfejlesztés hatékony eszközévé vált a turizmusfejlesztés. Cserkút elsősorban az aktív civil közösségek, valamint a vendéglátók révén kapcsolódott be a hazai turizmus vérkeringésébe, s mára a Nyugat-Mecsek turista látogatóinak egyik központi, kedvelt településévé vált. Ennek köszönhetően is alakult a falukép, tudatossá vált az értékőrzés, a vendégfogadás kulturált környezetének folyamatos építése, kialakítása. A turizmusfejlesztéssel egyidejűleg alakult a település marketingje, mely jó hírért vitte országsgerte a községnek. Falusi vendéglátást üzemeltet 11 család.

A település közigazgatási területén jelenleg a Cserkút-Plató, valamint a Batvölgyi út mentén helyezkednek el a vállalkozók telephelyei. Cserkúthoz nagy kiterjedésű zártkerti, külterületi településrész tartozik, mely nagy hagyományokat őrző szőlő és gyümölcsstermesztési kultúrával rendelkezik. Rétfjei, legelői kedveztek az állattartásnak. Mára sajnos ez a fajta tevékenység már kevés embernek jelent megélhetési forrást, többnyire hobbi-tevékenységként végzik.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

A Településszerkezeti tervet a 314/2012.(XI.8.) Korm.rendelet 4. számú mellékletében rögzített tartalmi követelmények szerint, a 3. számú mellékletben felsorolt környezetalakítási és szakági javaslatokkal alátámasztva kell elkészíteni.

A Településszerkezeti tervben be kell mutatni a műszaki infrastruktúra hálózatok és a területfelhasználás meglévő és tervezett elemeit.

Mivel felülvizsgálat készül, az új településszerkezeti terv alapja a hatályos terv, az abban szereplő megállapításokat kialakult állapotnak tekintve.

A koncepcióban meghatározott fejlesztési irányok a hatályos településszerkezeti tervhez képest új területigényes fejlesztési területek kijelölését nem igénylik. Az alábbiakban azokat a - már a hatályos terven is szereplő –területigényes fejlesztéseket soroljuk fel, amelyeket az új fejlesztési koncepcióhoz illeszkedve továbbra is célszerű szerepeltetni a településszerkezeti tervben:

- Új építési telkek az Új utcában önkormányzati beruházásban (a telkeket már kialakították és kijaánlották)
- Gazdasági területek munkahelyteremtő beruházások számára Cserkút-Platón, a 6-os út déli oldalán
- Hulladékudvar kialakítására alkalmas terület az Új utcától nyugatra, a kővágószőlősi határban
- Intézményi célú terület az Új utca déli végén egyenlőre nem pontosított, de elsősorban az idősek ellátására szolgáló funkcióval (pl. idősok otthona)
- Horgásztó környezetében lévő nagy kiterjedésű zöldfelület rekreációs célra

Új területek kijelölését nem igénylik ugyan, de a településrendezési eszközök felülvizsgálata során foglalkozni kell az alábbi kérdéskörökkel:

- Lakófunkció megjelenése a zártkertekben
- Közműellátás fejlesztése Cserkút-Platón

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉG ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Cserkút területe az egészen korai időktől kezdve lakott, amit a település léptékéhez képest nagy számú régészeti lelőhely is igazol:

1. 23424 - Római katolikus templom
2. 23425 - Dunántúli Talajjavító Vállalat központi telephelye
3. 38087 - Basa-alja
4. 45036 - Pusztai kereszt
5. 45037 - Horgásztó
6. 45038 - Máli-dűlő, Kőbánya
7. 45039 - Csernollay-dűlő É
8. 45048 - Vasút mellett

A község országos védelem alatt álló műemlék épülete az Alkotmány utca vonalában álló Árpád-kori templom (hrsz.: 116, M 256, azonosító: 1379).

A településfejlesztési koncepcióval párhuzamosan a régészeti értékek és a műemlékek számbavételére települési örökségvédelmi hatástanulmány készült, amelynek hatáselemzése már a készülő új településrendezési eszközökben szereplő változások örökségi értékekre való hatásaival is foglalkozik.

A helyi épített értékek védelméről Cserkút Község Önkormányzata a településképi arculati kézikönyv ajánlásait figyelembe véve a településképi védelméről szóló 11/2017.(XII. 19.) rendeletében döntött. A helyi védelemről a településképi rendelet II. fejezete rendelkezik, a helyi védelem alatt álló építmények és természeti értékek jegyzékét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

A helyi védelemmel érintett építmények listája

	CÍM, HELYRAJZI SZÁM	VÉDETTSÉG
1.	Alkotmány utca 27. (23 hrsz.)	lakóépület, kerítés
2.	Alkotmány utca 11. (40 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület, kerítés

3.	Alkotmány utca 7. (42/1 hrsz.)	lakóépület, kerítés
4.	Alkotmány utca (42/2 hrsz.)	kovácműhely
5.	Alkotmány utca 5. (43/1 hrsz.)	gazdasági épület, kerítés
6.	Alkotmány utca 4. (124 hrsz.)	lakóépület, kerítés
7.	Alkotmány utca 8. (132 hrsz.)	középület
8.	Alkotmány utca 10. (133 hrsz.)	lakóépület
9.	Alkotmány utca 14. (136 hrsz.)	lakóépület, kerítés
10.	József Attila utca 3. (19/1 hrsz.)	lakóépület, kerítés
11.	József Attila utca 1. (20 hrsz.)	lakóépület, kerítés
12.	Petőfi Sándor u. 6. (49/2 hrsz.)	gazdasági épület, kerítés
13.	Petőfi Sándor utca 8. (55 hrsz.)	lakóépület, kerítés
14.	Petőfi Sándor utca (208 hrsz.)	présház és pince
15.	Petőfi Sándor utca (209 hrsz.)	présház és pince
16.	Petőfi Sándor utca (211/1 hrsz.)	présház és pince
17.	Rákóczi Ferenc utca 18. (102/3 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület, kukoricamalom
18.	Rákóczi Ferenc utca 1. (118 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület, kerítés
19.	Rákóczi Ferenc utca 7. (121 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület
20.	Rákóczi Ferenc utca 9. (126 hrsz.)	gazdasági épület
21.	Rákóczi Ferenc utca 11. (127 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület
22.	Zrínyi Miklós utca 3. (92 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület, kerítés
23.	Zrínyi Miklós utca 1. (111 hrsz.)	lakó- és gazdasági épület
24.	Zrínyi Miklós utca 2. (114/2 hrsz.)	középület
25.	Árpád köz 3. (94 hrsz.)	lakóépület, kerítés
26.	Árpád köz 2. (95 hrsz.)	lakóépület, kerítés
27.	kertterület (326 hrsz.)	présház és pince
28.	kertterület (402 hrsz.)	présház és pince
29.	Petőfi Sándor utca 1. (78/1 hrsz.)	kerítés
30.	Petőfi Sándor utca 2/a. (47/1 hrsz.)	kerítés
31.	Petőfi Sándor utca 2/a. (46/1 hrsz.)	kerítés
32.	Petőfi Sándor utca 3. (77 hrsz.)	kerítés
33.	Petőfi Sándor utca 4. (47/2 hrsz.)	kerítés
34.	Alkotmány utca 15. (30 hrsz.)	kerítés

35.	Árpád köz(85 hrsz.)	mosóház
36.	Alkotmány utca (117 hrsz.)	tűzoltó szertár
37.	Alkotmány utca (115/5 hrsz.)	kút, forrás
38.	Alkotmány utca, temető (123 hrsz.)	régi sírkövek
39.	Alkotmány utca (115/5 hrsz.)	kereszt
40.	Rákóczi utca, Czana domb (0140/2 hrsz.)	kereszt
41.	Boldogasszony-völgy (027/2 hrsz.)	kereszt
42.	Batvölgyi út (1287 hrsz.)	kereszt
43.	Alkotmány utca (115/3 hrsz.)	I.világháborús emlékmű
44.	Alkotmány utca (115/3 hrsz.)	1956-os emlékmű
45.	Boldogasszony-völgy (027/3 hrsz.)	cserfa
46.	Alkotmány utca (115/5 hrsz.)	eperfa

A településképi rendeletben megfogalmazott szabályok betartásával, az önkormányzat eseti anyagi támogatásával, a pályázatok adta lehetőségek kihasználásával biztosítható a helyi örökségi értékek hosszútávú fennmaradása.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

Cserkút Község Önkormányzata a Településfejlesztési Konceptióját képviselő-testületi határozattal fogadja el, amely kötelezi az elfogadott Konceptió végrehajtására. A Konceptióban elfogadott fejlesztési célok rangsorolása, időbeni ütemezése, a célok teljesülésének nyomon követése szintén az Önkormányzat feladata, felelőssége. Cserkút Község Önkormányzat Képviselő-testülete mellett nem működnek szakmai bizottságok, a fejlesztési célok végrehajtása érdekében javasolt szakmai munkacsoportok létrehozása, melyek programalkotó, véleményező és javaslattevői jogosultsággal rendelkeznek.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13.§ (1) bek. értelmében a település önkormányzatának alapvető feladata a településfejlesztés, településrendezés, településüzemeltetés, helyi környezet és természetvédelem, a település természetes és épített környezete állapotának figyelemmel kísérése, védelme, tudatos fejlesztése. Az önkormányzat kötelessége a településen értéket képviselő épített, szellemi és tárgyi örökség megőrzése.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 20.§ értelmében a községi önkormányzat köteles ellátni mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek a helyi lakosság alapvető feltételeit, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Jogszámban előírt kötelessége az Önkormányzat Képviselő-testületének a településfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos feladatok előkészítése, véleményezése, e területet érintő döntések végrehajtásának ellenőrzése. Feladata továbbá a helyi Önkormányzat Képviselő-testületének a településfejlesztési koncepcióban foglaltak nyomon követése, valamint időközönkénti felülvizsgálata.

4.2. JAVASLAT A KONCEPCIÓ ÉS A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

Cserkút Község Önkormányzat Képviselő-testülete az elfogadott településfejlesztési koncepció célkitűzéseinek teljesülését évente áttekinti. Az éves költségvetés tervezésekor a tárgyévi fejlesztéseket, valamint a fejlesztésekhez szükséges forrásokat meghatározza, elfogadja.

Az éves felülvizsgálat részét képezik a fejlesztési koncepció céljainak esetleges változásai, a lakosság részéről megjelenő igények figyelembevétele, valamint a jogszabályi változásokkal harmonizáló aktualizálás. Az évenkénti áttekintés során az esetleges változásokat rendszerezni, a változás hatásait társadalmi, gazdasági, műszaki, környezeti vonatkozásaiban értékelni kell. A településfejlesztési koncepciót 10 évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során célszerű a településszerkezeti terv átfogó elemzését is elvégezni.